

ת"פ 52061/05 - מדינת ישראל נגד אמן ניסמי, רוני חנוך חנוכה

בית המשפט המחויז בירושלים
לפני כב' השופט רפי כרמל

ת"פ 52061-05-15

בעניין: מדינת ישראל
בѧມ҆ צוּעָת פְּרִקלִיטוֹת מַחוֹז יְרוּשָׁלָם
המאשימה

נגד
1. אמן ניסמי
2. רוני חנוך חנוכה נאשם 2 ע"י ב"כ עוה"ד א. אוחזין
הנאשמים

גזר דין בנוגע עם נאשם 2

1. הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשע על יסוד הודהתו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, כדלקמן: **בגדר אישום 6** הורשע הנאשם בעבירה של ליקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") (מספר רב של עבירות), בעבירת מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק (מספר רב של עבירות), ובעבירה מתן תעודה כזבת, לפי סעיף 281 לחוק (מספר רב של עבירות). **באישור 7** הורשע הנאשם בעבירה של זיהוף בידי עובד ציבור, לפי סעיף 421 לחוק. **באישור 8** הורשע הנאשם בעבירה של ליקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין (מספר עבירות), בעבירת מרמה והפרת אמון, לפי סעיף 284 (מספר עבירות). הסדר הטיעון אינו כולל הסכמה עונשית.

2. הנאשם הועמד לדין עם נאשם מס' 1, אמן ניסמי (להלן: "ניסמי"). בזמןים הרלבנטיים לכתב האישום, שימוש הנאשם וניסמי בחוננים במשרד התחבורה, משרד הירושה, בירושלים. במסגרתו, בוחן הנאשם את ציבור המבקשים לקבל רישיון נהיגה בבחינה עיונית וביבחנה מעשית. ניסמי היה מלא מקומו של האחראי על הבוחנים, והנאשם היה מלא מקומו של ניסמי. ואלה המעשים על פי כתב האישום המתוקן: בין השנים 2011-2010, בשתי שנים מוקרים, קיבל הנאשם שוחד כספי מב', מורה לניהוג, בתמורה לכך שהעביר את תלמידיו של ב' בבחינה בעלפה, אף אם מי מהם לא עמד ברמה הדורישה לכך. כמו כן, בתקופה זו, העבירו הנאשם וניסמי מידע לב' שהיה בו כדי להועיל לתלמידיו שנגשו לבחינה הנ"ל, כגון, זהות הבוחנים ומקבץ שאלות. על פי עובדות **אישור 6**, ב', שילם לנאשם מאות שקלים עבור כל תלמיד שהנאשם בבחן בבחינה עיונית והתלמיד עבר את הבדיקה, ובavr הכל 80 תלמידים. על פי עובדות שקלים עבור כל תלמיד שהנאשם בבחן בבחינה עיונית והתלמיד עבר את הבדיקה, ובavr הכל 80 תלמידים. על פי עובדות **אישור 7**, במהלך שנת 2010, השתמש ב' בחותמת מזויפת של משרד הירושה, זאת בידיעת הנאשם, על מנת לזייף את טפסי משרד הירושה, בהם רשימות התלמידים הזכאים להיבחן בבחינה בע"פ במועד ספציפי, וכך יכול היה ב' לחתם מזויף טפסי קרוב לתלמידיו, שמרביתם כשלו קודם לכן. הנאשם העביר לב' את החותמת על מנת שיושיר לזייף את אותם טפסים. על פי עובדות **אישור 8**, הנאשם העביר תלמידים נוספים של ב' את המבחן בע"פ תמורת מאות שקלים Über.

עמוד 1

טענות הצדדים

טענות המאשימה

3. המאשימה טענה כי הערך המוגן בעבירות השודד הוא הבתחת תקינות פועלתו של המנהל הציבורי והבטחת אמון הציבור במנהל ובמערכות כולה. מצב בו עובד ציבור מנצח לרעה את מעמדו גורם לפגיעה באמון הציבורי ולנזק כללי העולה לאין שיעור על הנזק הספציפי. מטעם זה נפסק שדין של מעורבים בשודד הוא עונש מסר בפועל. יש להתייחס לשודד במקרה דנן כאלו מתן אפשרות להרוג, שכן להעbir תלמידים בדרך שהעbir הנאם ולאפשר להם לקבל רישיון נהיגה מהוועדה סיכון לביטחון הציבור ומשתמשי הדרך, והכל עבר בצע כספ. במקרה דנן, עבירות השודד בוצעו בצורה שיטית ומדובר במספר רב של מקרים, באופן שהפר לתעשייה של זיווג ורמאות. תפקידו הבכיר של הנאם במקרה זה מהוועדה בפני עצמו נסיבה מחמירה. הוא ידע מי הבוחנים ששובצו ולעתים היה אחראי על שיבוצם. כמו כן, הוא היה אחראי על בחירת השאלות וידע בעצמו מה השאלות שעתידות להישאל ב מבחנים בע"פ. כל אלה הקלו על הנאם לבצע את העבירות ולפעול בכמה מישורים. מדובר במספר גדול של תלמידים, שהתאפשר בגל השיטה בה בוצעו העבירות. הרוחחים אינם יודעים במידוק, אך ניתן להעירם באלפים ואף בעשרות אלפי שקלים. מבחינת תוכנו וביצוע, עובדות כתוב האישום מתחארות מסכת מרמתית ומתוכננת היטב. חלק מהתוכן נועד לצורך הקלה הביצוע, והתבטא בפיתוח שיטת הזיהוי של התלמידים.

4. באשר לחלקו של הנאם, הוא היה יוזם, אקטיבי בbijouter העבירות, ומעשו מעידים על עומק השחיתות, והוא העביר תלמידים וקיבל כסף, וגם דרש כספים כדיעבד גם כאשר ב' לא ביקש להעbir תלמידים בדרך של שודד. אין מחלוקת כי הפניה המקורית הייתה של עד המדינה והשיטה פותחה בין הנאם, אבל הנאם, שאמן לא יוזם את המרמה, הפר מהר מאד לאקטיבי, וב' הפסיק להיות המוביל של התהילה. ניסמי, נאשם 1 נדון ל- 22 חודשים מסר בפועל. אמן תפקido היה בכיר יותר, אך נסיבות bijouter העבירות והסקומים ששולמו לשני הנאים דומה. בעניינו של נאשם 2 ישנה חומרה יתרה בשני היבטים: הראשון, רמתbijouter גבואה ומשומנת היבט של העבירות. הוא קיצר את התקופה, נתן חותמת מקורית ופועל באופן עקבי ושיטתי להגדלת הכנסתו; השני, כאשר ב' לא רצה לפעול, הנאם התעקש להמשיך את הקשר ולקבל את הכסף שידע שהتلמידים שהעbir הינם של ב' ודרש כספים. בנסיבות אלה שלח הנאם מסר לב' שהוא לא יכול להפסיק את היחסים והוא צריך להמשיך לחת שודד.

5. המאשימה טעונה למתחם ענישה של 28 חודשים עד חמיש שנים מסר בפועל וمبיאה למשך את הנאם בחלק התיכון של המתחם ולגזר עליו 30 חודשים מסר בפועל. באשר לנסיבות שאין קשרות לביצוע העבירה, נטען כי הנאם הודה במיוחס לו, אך עשה כן בשלב מאוחר. כתוב האישום הוגש בשנת 2015 ואילו הודהתו באהה בשנת 2017. לנאם אין הרשות קודמות, אך בפסקה נאמר שמרבית עבירות השודד מבוצעות ע"י אנשים ללא עבר פלילי. כמו כן, הנאם הביע חרטה, אך מהtaskir עולה כי הוא מטשטש את חומרת מעשיו. לעניין מצבו הרפואי של הנאם, התסקיר מעלה שיש לו בעיות, אך לשיטת המאשימה, חזקה על שב"ס שיספק את התנאים המתאימים. מדובר בנסיבות מהשנים 2010-2011, החקירה בוצעה בשנת 2013, וכללה פעולות חקירה מורכבות, בחינת עשרות מקרים והתקיימו הליכי שימוע. בהתחשב בכל הנסיבות הללו, אין הצדקה לחזור לקולה ממתח הענישה, ויש לגזר על הנאם 30 חודשים מסר,

מאסר על תנאי וקנס גדול יותר מהשוחד המשוער.

טענות ההגנה

6. הסגנור עותר לאימוץ המלצת שירות המבחן להימנע מגירות עונש מאסר בפועל על נאשם 2 וצו מבחן למשך שנה וחצי. נטען כי המלצה זו מבוססת על תסקיר מקיף ויסודי שנערך בעניינו של הנאשם 2, ולעומת ההגנה, הנה מתואימה לנسبות ביצוע העבירה, שיקומו של הנאשם והשוואה ביןו לבין נאשם 1. נטען כי עניינים של הנאשםים שונים זה מזה. חלקו של נאשם 1 חמור בהרבה מזה של נאשם 2, מעמדו היה משמעותית גבוהה יותר, הוא היה אחראי על נאשם 2 גם על הבוחנים, הוא זה שציוות את עצמו ואת נאשם 2 לאוטם מבחנים נגועים, בעודו של נאשם 2 לא היה יכול לצוות את עצמו. נטען כי בלבודו נאשם 1 לא יכול היה נאשם 2 לבצע את העבירות, כיוון שהוא קבע אלו נבחנים יגיעו לכל בוחן ובוחן, ובכללו זה לנאשם 2. נאשם 1 היה מעורב במקרים רבים והתמורה שקיבל גבוהה משמעותית מזה שקיבל נאשם 2. עוד נטען כי את הנזק התדמייתי יצר נאשם 1, שהתרעם בגין מעשי, בעודו שלא היה פרטום לגבי נאשם 2. לגבי האישום העוסק בחותמת, נטען כי מדובר בחותמת שאינה של משרד הרישוי וניתן להשגה בלבד. כמו כן, היזמה למשעים התחלתית מנאשם 1, ומכאן התגלל מהלך השוד. נאשם 1 אף תיאר בחקירהו במשטרתו דרכי פעולה שהיקשו לעלות על עקבותיו, דבר שנאשם 2 לא עשה. לפיכך, נטען כי ההשוואה בין הנאשםים מחייבת הקלה משמעותית ביותר בעונשו של נאשם 2, וזה עוד לפני הנسبות המקלות הנוספות בעניינו.

7. נטען עוד כי אשתו של נאשם 2 הייתה גם היא נאשמה בתיק זה במשך 8 שנים. נאשם 2 האשים את עצמו על כך שהוא הכנס אותה לביצה זו ומצבה הבריאותי התדרדר, תוך שהוא נוכח ברכך. נאשם 2 כמעט הגיע להסדר טיעון לפני נאשם 1, וההסדר לא נחתם אלא לאחר כשנתיים כשתביעה הסכימה לכך. נטען כי אם המאשימה הייתה מקבלת מלכתחילה את עמדת ההגנה, התקיק כבר היה נגמר וחלוף הזמן ועינוי הדין יכולו להיחסן. במקרה דנן נגרמו לנאשם 2 ולמשפחהו נזקים פיזיים ונפשיים עצומים. הנאשם פוטר ללא כל תנאים. הוא שירת כל חייו את המדינה, שירת בצבא קבוע, לאחר מכן במשטרת, עד שהגיע למשרד הרישוי.

8. מטעם ההגנה העיד בנו של הנאשם, יצחק חנוך, בן 38 שנים, נשוי. העד אמר כי חזר מארה"ב לפני חודשים כדי לעזור להוריו. מאז מעצרו של אביו, הוריו איבדו את שמחת החיים ואביו עבר אירעום מוחי ונזקק לשיקום. בעקבות העבירה אביו פוטר מהעבודה ללא פנסיה וכל זכויותיו נשללו. כויס הוריו חיים מקדצת נכונות של האם. הבן ביקש רחמים על אביו.

9. הנאשם פנה לבית המשפט, אמר כי הוא מתחרט על מעשיו וביקש רחמים בגזרת עונשו.

تسקיר שירות המבחן וחווות דעת הממונה על עבודות השירות

10. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה כי הינו בן 63 שנים, נשוי ואב לשלושה ילדים בוגרים, ללא הרשות קודמות, מתגורר עם אשתו הסובלת מנוכחות, זקוקה לעזרה בתפקיד יומי וננתמכת בעזרתו. הנאשם מסר כי עם תחילת ההליך המשפטי, לפני כשונה שנים, הושעה מתפקידו כבוחן ולפני כשלוש שנים פוטר ומהז איים עובד. הוציאו

מסמכים רפואיים על כך שהנאשם פיתח הפרעת פאניקה עם תחילת ההליך המשפטי. ביחס לביצוע העבירות דן, הנאשם הודה במינויו לו, لكن אחראיות ראשונית והביע חרטה וובשה רבה, אך ניכר כי הוא מטשטש את חומרת מעשיו ומתוקשה לראות עצמו כעובר חוק. הומלץ להטיל עליו מאסר בעבודות שירות אם ימצא מתאים, וכן להטיל התchyבות כספית להימנע מביצוע עירה דומה בעתיד, מאסר על תנאי וצו מבחן למשך שנה וחצי.

11. הממונה על עבודות השירות בחר את נאשם 2 וממצא כי הוא כשיר לביצוע עבודות שירות במוגבלות פיזית אותו פירט בחוות דעתו.

דין

12. גזירת דיןו של הנאשם באהה במסגרת הוראת תיקון 113 לחוק העונשין - הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה. בהתאם להוראת סעיף 40ב לחוק העונשין, העיקרי המנחה בענישה הנהנו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. הוראת סעיף 40ג(א) קובעת כי יש לקבוע מתוך ענישה הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרו המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידה הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות ביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט לחוק (סעיף 40ט מפרט נסיבות בהן יש להתחשב, במידה שהתקיימו וככל שהן מושפעות על חומרת מעשה העבירה ואשמו של הנאשם, ביניהם התכוון, חלקו הייחסי של הנאשם, הנזק שנגרם וכמפורט באותו סעיף). כן קיימות הוראות בדבר אפשרות חריגה ממתחם הענישה (במקרה של אפשרות שיקום - סעיף 40ד), ובמקרים של הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית או הרתעת הרבים, מקום שנמצא לכך צורך (סעיפים 40ה, 40ו, 40ז) ובלבד שהעונש לשם הרתעה אישית או הרתעת הרבים לא יחרוג ממתחם הענישה.

13. נאשם 2 פעל בתיאום עם מורה הנהיגה ב', העביר את תלמידיו את הבדיקה בעל פה, העביר לו חותמת מחויפת וכן מידע חסוי מהבחינות, ולפיכך, בעניינו ניתן לראות את מכלול העבירות כאירוע אחד. "התיבה 'AIROU אחד' רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עבריניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לנסיבות שונות; ובמקומות שונים. הכל- כל עוד הם מהווים מסכת עברינית אחת" (ע"פ 14/14 5643 אחמד עיסא נ' מדינת ישראל (2015); ר' גם ע"פ 14/14 6341 ניסים בן אישטי נ' מדינת ישראל (2015); רע"פ 14/14 4760/2015 קיסלמן ואח' נ' מדינת ישראל (2015)).

14. כאמור, ממוחם העונש הולם נקבע על פי הערך החברתי המוגן באמצעות העבירה ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות ביצוע העבירה. הערך המוגן המובנה בעבירות השוחד נועד להבטיח את עצם פעולתו התקינה של המנהל הציבורי, אשר בטעדי לא יתכוagi חי' חברה תקין. בד בבד, נועדה עבירת השוחד להגן על מעמדו של המנהל הציבורי בפני הציבור, ועל האמון שהציבור רוחש לו. מידת הפגיעה בערכים אלה גבואה ומשמעותית במידה דן. הנאשם 2 היה מלא מקומו של האחראי על הבוחנים במשרד הרישוי. הוא ניצל את תפקידו ומעל באמון במקורה. ניתן בו בצדד לשלול לכיסו סכומי כסף נכבדים בתמורה לכך שהעביר عشرות רבות של תלמידים את מבחן התיאוריה, שהינו תנאי לקבלת רישיון נהיגה, גם שחלקים הגדול, כך על פי כתוב האישום, לא עמדו ברמה הדרישה להצלחה ב מבחן זה. כמו כן, הוא נתן לב' חותמת מחויפת של משרד הרישוי על מנת לזייף טפסים של משרד הרישוי וגם העביר לו מידע רגיש, ובכלל זה גם מקבץ שאלות מהבחן זה והוצאות הבוחנים. למעשה של הנאשם 2 ישן השכלות חמורות לשלו

הציבור ומשתמשי הדרכ וهم מהווים אבן גוף למלחמה הקשה ממליא בתאות הדרכים ולקטל בכבישם. המעים בוצעו בשיטות ולאורך פרק זמן ארוך של כשנתיים, תוך זיהול עמוק בשלטון החוק.

15. באשר למידיות העונשה הנוגגת, שני הצדדים הציגו שורה של פסקי דין בעבירות שודד בהם מתחם העונשה נס- 6 חודשים מסר בפועל ועד לשוש שנות מסר בפועל. מדובר בטוחה עונשה רחבה וקביעת העונש נגזרת במידה רבה מבחינה פרטנית של נסיבותו של כל מקרה ומקרה. במקרה דנן,abis לב לערכיהם החברתיים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, אופיים של המעשים, בהערכתם במדיניות העונשה שתוארה לעיל ובנסיבות הקשורות ביצוע העירה, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם כולל מסר בפועל שבין 12 ל- 40 חודשים וכן מסר על תנאי משמעותו.

16. באשר לעונש הרואו לנאים, בנסיבות העניין, ראוי לגזר על הנאים 2 עונש כולל בגין כל האירועים, בהערכתם במתחמי העונשה השונים שנקבעו. הנאים הינו בין 63 וללא הרשעות קודמות. מتسקיר שירות המבחן עולה כי הוא מסויע לאשתו הסובלת מנוכחות וכי בראותו שלו הושפעה כפועל יוצאה של ההליך המשפטי דנן. בנו העיד על השפעת ההליך המשפטי על הנאים 2 ועל המשפחה כולה. הנאים הודה ביצוע העירות ותרם באופן ייחודי לחיסכון בזמן שיפוטו, וכן, מتسקיר שירות המבחן נראה כי הוא מתקשה להפנים את חומרת מעשיו ולהזכיר בהשלכותיהם. הנאים ביצע את העבירות על פני תקופה ארוכה ויכול היה בכל רגע נתון לחזול מעשייו. תפקידו היה אקטיבי ומרכזי, והוא אף הגדיל לעשות ודרש כספי שודד עבור תלמידים שהעביר מבלי שב' בקש ממנו, אך מהטעם שגילה כי תלמידים אלה הינם תלמידיו של ב'. הנאים הביא לפגיעה באמון הציבור ברשות הרישוי ולפגיעה בתקינות המעשה המנהלי. הלכה היא כי השיקול המרכזי בעונשתן של עבירות מהסוג בהן הורשע המערער הוא הרתעה, ובפרט הרתעתם של עובדי ציבור ואחרים הן מפני ליקחת שודד והן מפני מתן שודד (ר': ע"פ 6564 סטואה נ' מדינת ישראל (2004)).

בגזרת עונשו של הנאים יש להתחשב בעונש שהוטל על נאים 1, במצבו הבריאות הרעוע של הנאים, בಗילו, בעברו הנקה, במצבה הבריאות של אשתו, זאת כאמור כנגד השיקולים שפורטו לחובתו.

בנסיבות אלה, נכון חומרת המעשים ובהערכתם בעונש שנגזר על הנאים 1, ומנגד, נכון הנסיבות לקולה שעיקרן ההתדרדרות במצבו של הנאים וגילו, מולייכים לכך שניתן לגזר עונשו של הנאים סמוך לתחרית המתחם, ולפיכך אני גוזר על הנאים 2:

- א. מסר בפועל לתקופה של 14 חודשים בגין ימי מעצרו.
- ב. מסר מותנה לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שהנאים לא יעברו עבירה מהעבירות בהן הורשע במשך 3 שנים מיום שחרורו ממשר.
- ג. הנאים יתייצב לריצוי עונש המסר ביום 2/8/20 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך **45 ימים מהיום**.

ניתן היום, כ"ה בא'ירכ"ה א'יר תש"פ, 19 במאי, 2020, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם עצמו.

רפוי כרמל, שופט